

NORGE

[NO]

**STYRET
FOR DET INDUSTRIELLE
RETTSVERN**

[B] (11) UTLEGNINGSSKRIFT Nr. 142136

(51) Int. Cl.³ E 04 F 13/14, E 04 C 2/04

(21) Patentsøknad nr. 743132
(22) Inngitt 02.09.74
(23) Løpedag 02.09.74

(41) Alment tilgjengelig fra 04.03.75
(44) Søknaden utlagt, utlegningsskrift utgitt 24.03.80
(30) Prioritet begjært 03.09.73, Sverige, nr. 7311988

(54) Oppfinnelsens benevnelse Veggbekledningsplate.

(71)(73) Søker/Patenthaver
AB ÖSTGÖTA-BYGGEN,
Box 9001,
S-580 09 Linköping 9,
Sverige.

(72) Oppfinner
NILS ÖSTEN ARNOLD LARSSON,
Linköping,
Sverige.

(74) Fullmektig Tandbergs Patentkontor A-S, Oslo.

(56) Anførte publikasjoner
USA (US) patent nr. 1993294 (52-392),
2022363 (52-386), 2039098 (52-385),
1947239 (52-391)

Foreliggende oppfinnelse vedrører en veggbekledningsplate av tegl eller et annet passende veggbekledningsmateriale, hvilken plate er rektangulær og bestemt til sammen med andre lignende plater ved hjelp av mørtel å faststøpes i rekker med fugeavstand på prefabrikerte veggelementer, og hvilken plate har et hovedsakelig U-formet tverrsnitt, idet platens forside avgreanser livets ytterside, mens benenes yttersider utgjøres av det ene par av platens motstående sider. Det kjennetegnende for oppfinnelsen er at benenes yttersider heller utad regnet fra platens forside, at benenes innersider utgjøres av i retning mot de frie ender av benene mot hverandre hellende sider, og at livets innerside er buet med det høyeste punkt beliggende i hovedsaken midt mellom benene, slik at platen ved at benene presses ned i et lag av mørtelen på det under støpingen horisontalt orienterte veggelement ved kilevirkning fikseres av den mørtel som ved benenes nedpressing trenger opp ved siden av benene og dels danner fugefylling mellom platene, dels fyller ut rommet mellom benene.

Den med U-formet tverrsnitt forsynte plate har ben som med yttersidene heller utover regnet fra platens forside og som med innersidene heller innover mot hverandre i retning mot de frie ender. Det er jo først ved hjelp av denne kombinasjon at det bevirkes en sikker fastsetting av platen i mørtelen.

Ved at livets innerside er buet sikres at ingen luftpute dannes under platen idet denne presses ned i mørtelen. Foruten kilevirkningen både på benenes ytterside og på benenes innerside oppnås altså optimal anleggsflate mellom platen og mørtelen, hvilket samtidig medvirker til den usedvanlig gode fiksering av platen til underlaget.

Oppfinnelsen skal beskrives nærmere under henvisning til tegningen, som viser en veggbekledningsplate, samt en del av et veggelement under fremstilling, og på hvilken fig. 1 viser en

142136

2

veggbekledningsplate i tverrsnitt, fig. 2 likeledes i tverrsnitt en del av et veggelement under fremstilling, og fig. 3 viser i en annen målestokk og sett ovenfra et hjørneparti av det under fremstilling værende veggelement.

På tegningen betegner 1 den fortrinnsvis av tegl bestående rektangulære veggbekledningsplate som er bestemt til, sammen med andre lignende plater, å faststøpes i rekker med fugeavstand på prefabrikerte veggelementer 2 av passende materiale. Elementet 2 kan således bestå av betong, lettbetong eller tre. Det kan også utgjøres av en lagkonstruksjon som i ferdig tilstand omfatter både en innervegg og en yttervegg, hvorved sistnevnte gir inntrykk av å være en murt teglvegg. En lignende konstruksjon kan hensiktsmessig inneholde et eller flere skikt av leire.

Platene 1 er bestemt til å presses ned i et skikt 3 av mørtel på veggelementets 2 ytterside, og ved fastsettelsen må mørtelen være plastisk, hvilket forutsetter at veggelementet 2 under fastsettelsen i det minste i hovedsaken er horisontalt orientert.

Platens 1 motstående parallelle langsider 4 og 5 heller utad regnet fra platens 1 forside 6. Herved kommer platen 1 ved å presses ned i mørtelskiktet 3 til ved kilevirkning å festes av den mørtel som ved platens nedpressing trenger seg opp ved platens 1 side og danner fugeutfylling 7 mellom platene.

Som det fremgår av tegningen har veggbekledningsplaten 1 vesentlig U-formet tverrsnitt, idet platens forside 6 begrenser livets 8 ytterside og de to utad fra forsiden 6 hellende sider 4 og 5 begrenser benenes 9 og 10 yttersider. På grunn av denne U-form kommer platen 1 ved sin nedpressing i skiktet 3 til å trenge tilside relativt lite mørtel. Herved har platen 1 også kunnet gis en vesentlig jevn godstykkelse, som i hovedsaken er lik den halve avstand mellom forsiden 6 og benenes 9 og 10 frie ender 11 og 12. Dette er av største betydning ved faststøpingen, da platene utgjøres av tegl, som før faststøpingen må vannes.

Innersidene 13 og 14 av benene 9 og 10 begrenses av i retning mot de frie benender 11 og 12 mot hinannen hellende sider slik at platen 1 ved kilevirkning også festes i den mørtel som ved platens nedpressing utfyller rommet mellom benene 9 og 10.

Risiko for at luft skal hindre mørtel i helt å fylle rommet mellom benene 9 og 10 er eliminert ved at livets 8 innerside 15 er buet med det høyeste punkt beliggende hovedsakelig midt mellom benene 9 og 10. Ved platens 1 nedpressing i den plastiske mørtel avgår således den siste luft under platen 1 ved innersidens høyeste punkt.

For platens 1 befestigelse på veggelementet er det også av betydning at benenes 9 og 10 frie ender 11 og 12 dannes av bruddflater og at disse ender bør være i det minste hovedsakelig planparallele med platens 1 forside 6. Dette tilveiebringes enklest ved at platen 1 fremstilles ved stangpresning sammen med en speilvendt plate, som antydnet med strekpunkterte linjer på fig. 1. De to plater slås deretter ved bruddanvisninger fra hverandre ved benendene 11 og 12, hvorved bruddflatene dannes.

Det veggelement 2, som ifølge fig. 3 forsynes med bekledningsplater 1, utgjøres av et lagelement som er fremstilt i en ramme 16 som hele tiden omgir elementet. På elementet 2 legges det skikt 3 av mørtel med hvilket platene 1 festes til elementet. Skiktets tykkelse bestemmes av rammens 16 høyde over elementet 2, idet skiktet 3 utjevnes ved hjelp av en med rammens 16 overside samvirkende linjal eller et lignende skrapeorgan. Platene 1 trykkes deretter ned i mørtelen som befinner seg i plastisk tilstand, idet platene 1 gis en slik avstand fra hverandre at de gir inntrykk av en muret teglvegg. Ved nedtrykkingen får platene samvirke med en linjal 17 som er forsynt med til fugene svarende markeringer 18. Når en rekke er klar, flyttes linjalen 17 en rekkeavstand, som er lik platens bredde samt bredden av en langsgående fuge 7, hvoretter linjalen 17 festes i den nye stilling. For denne befestigelse er linjalen 17 forsynt med tapper eller tilsvarende, som samvirker med huller 19, eller tilsvarende ved rammens 16 begge sider, hvilke hull befinner seg på en til rekkeavstanden svarende avstand fra hverandre.

Ifølge et utførelseseksempel er den av tegl bestående plate 250 mm lang, 65 mm bred og 25 mm høy. Benenes 9 og 10 bredde og livets 8 tykkelse er tilnærmet lik platens halve høyde, dvs. 10-15 mm. Langsidenes 4 og 5 helningsvinkel er bare noen få grader, f.eks. 3-5°. Innersidenes 13 og 14 helningsvinkel er av samme størrelsesorden. Pilhøyden for den buede innerside 15

142136

4

er 2-3 mm. Sidene 4, 5, 13 og 14 behøver ikke nødvendigvis å være plane, men de kan eksempelvis være noe krummet og flatene på disse sider bør være ujevne da dette bidrar til et godt grep for mørtelen.

Skiktet 3 av mørtel skal ha en slik tykkelse at benenes ender 11 og 12 ved platenes nedtrykking ikke når ned til det underliggende veggelement 2. I platenes nedtrykte stilling bør mørtelen ha en høyde av 2-3 mm mellom veggelementet 2 og benenes ender 11, 12. Ved faststøpingen av plater 1 av den ovenfor angitte størrelse skal skiktet 3 i utgangsstilling derfor ha en tykkelse av ca. 18 mm.

P a t e n t k r a v

Veggbekledningsplate av tegl eller et annet passende veggbekledningsmateriale, hvilken plate er rektangulær og bestemt til sammen med andre lignende plater ved hjelp av mørtel å faststøpes i rekker med fugeavstand på prefabrikerte veggelementer, og hvilken plate (1) har et hovedsakelig U-formet tverrsnitt, idet platens (1) forside (6) avgrenser livets (8) ytterside, mens benenes (9, 10) yttersider (4, 5) utgjøres av det ene par av platens (1) motstående sider, k a r a k t e r - i s e r t ved at benenes (9, 10) yttersider (4, 5) heller utad regnet fra platens (1) forside (6), at benenes (9, 10) innersider (13, 14) utgjøres av i retning mot de frie ender (11, 12) av benene mot hverandre hellende sider, og at livets (8) innerside (15) er buet med det høyeste punkt beliggende i hovedsaken midt mellom benene (9, 10), slik at platen (1) ved at benene (9, 10) presses ned i et lag (3) av mørtelen på det under støpingen horisontalt orienterte veggelement (2) ved kilevirkning fikseres av den mørtel som ved benenes (9, 10) nedpressing trenger opp ved siden av benene (9, 10) og dels danner fugefylling (7) mellom platene (1), dels fyller ut rommet mellom benene (9, 10).

142136

